

7/7153

MALİYE BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B.07.0.PER.0.29/8-22-71

Konu: Yazılı Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğünün
18/03/2009 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10. 00.02-11991 sayılı yazısı.

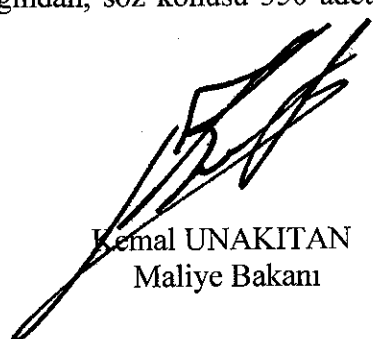
İstanbul Büyükşehir Belediyesinin Kamu İhale Kurumunca iptal edilen ihalelerine ilişkin Balıkesir Milletvekili Sayın Ergün AYDOĞAN'ın Bakanımız Sayın Kemal UNAKITAN tarafından cevaplandırılması istenilen 7/7153 esas sayılı yazılı soru önergesinde belirtilen sorulara ilişkin cevaplarımız aşağıda sunulmuştur:

Cevap 1- İ.E.T.T. İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından 09/09/2008 tarihinde 2008/147940 İhale Kayıt Numaralı "Ekspres Otobüs Kiralama Hizmeti" İhalesi yapıldığı ve bu ihaleye yönelik olarak 27/10/2008 tarih ve 2008/AKH. I-4403.01 sayılı, 10/11/2008 tarih ve 2008/UH.I-4619 sayılı ve 01/12/2008 tarih ve 2008/UH.I-4850 sayılı Kamu İhale Kurulu Kararları alındığı tespit edilmiş olup, söz konusu kararlara (www.kik.gov.tr) adresinden ulaşmak mümkündür.

Cevap 2, 3, 4 ve 5- İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İştirakleri tarafından yapılan ihaleler hakkında 350 adet Kamu İhale Kurulu Kararıyla "ihalenin iptaline" karar verildiği tespit edilmiştir.

Buna göre, İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve İştirakleri tarafından yapılan 350 adet ihale Kamu İhale Kurulu Kararıyla iptal edilmiş olup, iptal edilen ihalelerin hangi mal ve hizmet alımına ilişkin olduğu, ihale bedelleri ve iptal edilen ihalelerin hangi ihale usulünde yapıldığı bilgileri EK'te yer alan CD'de sunulmaktadır. Bu incelemelerin çok sayıda ve kapsamlı olması nedeniyle CD ortamında sunulmasında zorunluluk bulunmakla birlikte Kurul Kararları Resmi Gazetede ve Kamu İhale Kurumunun resmi internet sitesinde (www.kik.gov.tr) yayımlandığından, söz konusu 350 adet Kurul Kararının ayrıntılarına ulaşılabilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgilerine arz ederim.

Kemal UNAKITAN
Maliye Bakanı

EKLER:

Ek-1 Kurul Kararı (1 adet – 9 sayfa)

Ek-2 CD (1 adet)

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2008/76
Gündem No : 115
Karar Tarihi : 01.12.2008
Karar No : 2008/UH.I-4850

İlân yapılacak hallerde, ilânda ihale konusu alanda faaliyet gösteren ve idarece yeterliği tespit edilen adaylar ile görüşme yapılacağı belirtilir. Gerek ilân yapılan gerekse ilân yapılmayan hallerde, sadece idare tarafından 10 uncu maddeye uygun olarak belirlenen ve ihale dokümanında belirtilen değerlendirme kriterlerine göre yeterliği tespit edilenler ile görüşme yapılır.

(a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde istekliler, öncelikle ihale konusu işin teknik detayları ve gerçekleştirme yöntemleri gibi hususlarda fiyatı içermeyen ilk tekliflerini sunar. İdarenin ihtiyaçlarını en uygun şekilde karşılayacak yöntem ve çözümler üzerine ihale komisyonu her bir istekli ile görüşür. Teknik görüşmeler sonucunda şartların netleşmesi üzerine bu şartları karşılayabilecek isteklilerden, gözden geçirilerek şartları netleştirilmiş teknik şartnameye dayalı olarak fiyat tekliflerini de içerecek şekilde son tekliflerini vermeleri istenir.

(a), (b) ve (c) bentlerine göre yapılacak ihalelerde, verilen son teklifler üzerinde fiyat görüşmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır.

(a), (d) ve (e) bentlerine göre yapılacak ihalelerde teklif veren istekli sayısının üçten az olması halinde ihale iptal edilir.

(f) bendi kapsamında yapılan mal alımlarında, malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun idarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir. " hükmü yer almaktadır.

Anılan hükmün (b) bendine göre ihale yapılabilmesi için iki farklı durumun ortaya çıkması gereği öngörülmüştür. Bunlardan birincisi, "doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması". İkincisi ise, "idare tarafından önceden öngörülemeyen olayların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" dır. Birinci durumun tespiti açısından herhangi bir zorluk bulunmamaktadır. İkinci durumda "idare tarafından önceden öngörülemeyen olay" kavramının ise açıklanması gerekmektedir. İdarece önceden öngörülememe, idarenin sürekliliği ilkesiyle yakından ilişkilidir. İdarenin sürekliliği ya da diğer bir ifadeyle kamu hizmetinin devamlılığı, hizmetlerin sürekli ve aksamaya uğramadan bir düzen içerisinde yürütülmesidir. Bu ilke ışığında "idarece önceden öngörülemeyen olay" kavramını "devam eden idari faaliyetin sürekliliğini kesintiye uğratan ve önceden tahmini mümkün olmayan olay veya nedenler" olarak görülmesi mümkündür. Buna istinaden ihale yapılması, devam eden idari faaliyetin sürekliliğini kesintiye uğratan ve önceden tahmini mümkün olmayan olay veya nedenlerin ortaya çıkması üzerine ihalenin yapılmasının ivedi olarak gerekmesi durumunda mümkün olacaktır.

Yukarıda yer verilen Kanun hükmü ile açıklamalar çerçevesinde idarenin gerekçesi incelendiğinde;

Gerekçede yer alan UKOME Kararı ihale dosyasında bulunmaması ve yukarıda yer verilen yazıya karşılık olarak raporun gündeme alınması tarihi itibarıyla gönderilmemesi nedeniyle incelenememiştir. İhalenin yapıldığı tarih ve sözleşmenin imzalandığı tarih dikkate

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2008/76
Gündem No : 115
Karar Tarihi : 01.12.2008
Karar No : 2008/UH.1-4850

alındığında 08.09.2008 tarihi itibarıyla doğabilecek sorunların giderilmesinin mümkün olmadığı,

Gerekçenin ikinci paragrafında "deneme" mahiyetinde otobüsün kiralandığının belirtildiği, bu haliyle söz konusu ulaşım faaliyetinin önünde varsa engel olan durumun giderilmesinden uzak olduğu, dolayısıyla ihtiyacın giderilmesine yönelik olarak bir ihale gerekçesi oluşturmadığı,

İşin süresi dikkate alındığında diğer ihale usulleriyle söz konusu ihtiyacın karşılanmasının mümkün olduğu dikkate alındığında, 4734 sayılı Kanunun 21/b maddesinde öngörülen "ihalenin yapılmasının ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması" hükmüne uygun olmadığı,

Gerekçenin ikinci paragrafının son cümlesinde, gerekçede belirtilen hususlar nedeniyle otobüs hizmetinin kiralama yoluyla satın alınmasının "faydalı" olacağının belirtildiği, 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (b) bendine göre ihale yapılması için ortaya çıkan olaylar nedeniyle ihale yapılmasının "zorunlu" olması gerektiği, bu nedenle gerekçenin anılan hükme uygun olmadığı,

08.09.2008 tarihinde okulların açılacağının önceden belli olduğu, dolayısıyla idarece bu durumun önceden öngörülememesinin geçerli kabul edilemeyeceği değerlendirildiğinde söz konusu ihaleyi 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (b) bendine göre gerçekleştirmesinin hukuki dayanağının bulunmadığı,

Anlaşılmıştır.

Öte yandan incelenen ihalede, yaklaşık maliyet Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 10 uncu maddesinin (d) bendine göre tespit edilmiştir.

Anılan Yönetmeliğin "Yaklaşık maliyet hesabında esas alınacak fiyatlar" başlıklı 10 uncu maddesinde;

"Yaklaşık maliyetin tespitinde;

a) Kamu idare ve müesseselerince hizmetin niteliğine göre belirlenmiş fiyatlar,

b) İhaleyi yapan idare veya diğer idarelerce gerçekleştirilmiş aynı veya benzer hizmetlerdeki fiyatlar ve ücretler,

c) İlgili meslek odalarınca belirlenmiş fiyatlar,

d) İhale konusu hizmeti oluşturan iş kalemlerine ilişkin fiyatların (a), (b) ve (c) bentlerine göre tespit edilememesi halinde, yapılacak fiyat araştırması kapsamında; o hizmete ilişkin alınacak fiyat tekliflerinin ortalaması alınmak suretiyle veyahut konusunda uzman bilirkişi ve ekspertizlerden soruşturularak oluşturulacak fiyatlar, esas alınır.

İdareler yaklaşık maliyet hesabında (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen fiyatları herhangi bir öncelik sırası olmaksızın kullanabilirler."

Hükmü yer almaktadır.

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2008/76
Gündem No : 115
Karar Tarihi : 01.12.2008
Karar No : 2008/UH.I-4850

Oysa incelenen ihalede, yaklaşık maliyetin anılan Yönetmelik maddesinin (a) (b) ve (c) bentlerine göre tespit edilmesinin mümkün olduğu, bu haliyle yaklaşık maliyet mevzuata aykırı olarak hesaplanmıştır

İncelenen ihale 09.09.2008 tarihinde yapılmış, 15.09.2008 tarihinde onaylanmış ve 25.09.2008 tarihinde sözleşme imzalanmıştır.

4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin (b) bendine göre yapılan bu ihaleye davet edilmemiş olan muhtelif firmalar ile İstanbul Otobüs, Özel Halk Otobüsü Sahipleri ve İşletmecileri Esnaf Odası ve Tüm Özel Halk Otobüsleri Birliği Derneği tarafından, böyle bir ihalenin yapılacağını öğrendikleri ve ihale şartnamenin taraflarına verilmesini talep eden dilekçelerin ihale tarihi ile onay tarihi arasındaki süreçte idarenin kayıtlarına girdiği görülmüştür.

Bu dilekçeleri idarenin söz konusu işe ait sözleşme de imzalandıktan sonra, 08.10.2008 tarihinde, söz konusu ihaleye ait şartnamenin 100 YTL karşılığında İdarenin İç Alım Satım Kısım Şefliğinden temin edilebileceği şeklinde yazılı olarak cevaplandırdığı anlaşılmıştır.

Her ne kadar anılan Kanunun 21 inci maddesinin (b) bendine göre yapılan ihalelerde 3 isteklinin davet edilmesi yeterli ise de, ihalede rekabetin oluşması, idareye güvenirliliğin sağlanması ve ihtiyaçların uygun koşullarla sağlanabilmesi amacıyla ihaleye katılmak için idareye başvuran isteklilere doküman satılmasının kanunun amacına daha uygun olduğu değerlendirilmekte olup, ihalenin henüz sonuçlanmadığı dönemde idareye ulaşan söz konusu taleplerin sözleşme imza tarihinden sonra dokümanı satın alabilecekleri şeklinde cevaplandırılması anlaşılamamıştır.

19.12.2007 tarih ve 26735 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan değişiklik ile İhalelere Yönelik Yapılacak Başvurular Hakkında Yönetmeliğin 25 nci maddesinin ikinci fıkrası;

*“(2) Kurul, iddiaların incelenmesi sonucunda;
a) İddiaların yerinde bulunmadığı,
b) Tespit edilen mevzuata aykırılıkların değerlendirilerek gereği yapılmak üzere ihaleyi yapan idareye bildirilmesi,
kararlarından birini verir.*

(3) Ayrıca Kurul tarafından gerekli görüldüğü takdirde, tespit edilen aykırılıklara ilişkin olarak idari ve/veya cezai yönleriyle gereği yapılmak üzere ilgili idarelere bildirilmesine ve/veya yetkili Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına karar verilir.” şeklinde değiştirilmiştir.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları tespit edilen işlemler, düzeltici işlemle giderilemeyecek nitelikte işlemler olup ihale işlemleri ile ihale kararının iptaline karar verilmesini gerektirmekte ise de, iddiaların incelenmesi kapsamında yapılan inceleme sonucunda iptal kararı verilmesi mümkün bulunmadığından tespit edilen mevzuata aykırılığın ve bu aykırılığı yapan kamu görevlileri hakkında gerekli inceleme ve değerlendirmenin yapılması hususunun İçişleri Bakanlığına bildirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle;

KAMU İHALE KURULU KARARI

Toplantı No : 2008/76
Gündem No : 115
Karar Tarihi : 01.12.2008
Karar No : 2008/UH.I-4850

Mevzuata aykırı olduğu belirtilen ihale işlemlerinin değerlendirilmek ve bu aykırılıkların gerçekleşmesinde sorumluluğu olanlar hakkında gerekiyorsa inceleme ve/veya soruşturma başlatılmak üzere konunun İçişleri Bakanlığı'na bildirilmesine,

Oybirliği ile karar verildi.

Dr. Hasan GÜL
BAŞKAN

Ali KAYA
İl. Başkan

Ali Kemal AKKOÇ
Kurul Üyesi

Hakan GÜNAL
Kurul Üyesi

Kazım ÖZKAN
Kurul Üyesi

Adem KAMALI
Kurul Üyesi

Hicabi ECE
Kurul Üyesi